

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

A határozat száma: Pfv.I.20.137/2018/9.
A tanács tagjai: . Harter Mária a tanács elnöke
 . Mocsár Attila Zsolt előadó bíró
 . Varga Edit bíró
A felperes: II. rendű felperes
 (II. rendű felperes címe)
A felperes képviselője:
 . Czirmes György ügyvéd
 (ügyvéd címe)
Az alperes: alperes neve
 (alperes címe)
A per tárgya: végrehajtás megszüntetése
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
 a II. rendű felperes
A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
 Törvényszék
 Pf.25.679/2017/6.
Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
 Szeghalmi Járásbíróság
 P.20.290/2016/34.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 1.553.600 (egymillió-ötszázötvenhárromezer-hatszáz) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. rendű felperes és házastársa (a korábbi I. rendű felperes) közjegyzői okiratba foglaltan 2007. április 3-án devizában nyilvántartott jelzálog típusú hitel kölcsönszerződést kötött a perben nem álló **bank** és az **jelzálogbank** hitelezőkkel, amely szerződés alapján a hitelezők osztatlan szolgáltatásként

kötelezettséget vállaltak arra, hogy a II. rendű felperesnek és házastársának svájci frankban nyilvántartott kölcsönt adnak. A II. rendű felperes és házastársa egyetemlegesen kötelezték magukat a kölcsön visszafizetésére és annak a szerződés szerinti járulékaik megfizetésére. A kölcsön összege 4.720.000 forint volt, a kölcsön összegének CHF-ben való megállapítása és nyilvántartása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történt. A II. rendű felperes tudomásul vette azt, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Kijelentette: tudása van arról, hogy a szerződés futamideje (180 hónap) alatt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott forint/CHF árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vette, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ő viseli. Azt is kijelentette, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tette és fizetőképességének megfelelően mérlegelte. A szerződés megkötését megelőzően, 2007. március 10-én a II. rendű felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, továbbá megkapta a hitelezők termékismertetőjét a perbeli kölcsönszerződésről, a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmazza, hogy a deviza árfolyam napról napra változik, svájci frank esetében bármilyen irányban és bármilyen mértékben változhat. A szerződésszerű visszafizetési kötelezettség teljesítésének elmaradása miatt a hitelezők a kölcsön jogviszonyt 2012. december 17-én közjegyzői okiratba foglaltan azonnali hatállyal felmondták, követelésüket 2013. február 6-án az alperesre engedményezték, az alperes közjegyzői okirat záradékolásával 2016. július 5-én végrehajtást kezdeményezett a II. rendű felperes ellen.

A felperes keresete, az alperes védekezése

- [2] Az elsőfokú bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasította az I. rendű felperes keresetlevelét, a végzés első fokon jogerőre emelkedett.

- [3] II. rendű felperes a Pp. 369.§ a) pontjára alapított keresetében az ellen indult végrehajtás megszüntetését kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló szerződés a régi Ptk. 207.§ (6) bekezdése alapján nem jött létre, mert a kölcsön összegét CHF-ben nem tüntették fel, a hitelezők elmulasztották teljesíteni az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségüket, a szerződés kettős tartalmú volt, tőzsdei fogadásra irányuló megbízást is tartalmazott, amire az ő szerződéses akarata nem terjedt ki. Másodlagosan a szerződés jogszabályba ütközése miatti semmisségét állította a régi Ptk. 200.§ (2) bekezdésére és a 205.§-ban foglaltakra hivatkozással, harmadlagosan pedig a régi Ptk. 312.§ (1) bekezdése alapján a szerződés megszűnésére hivatkozott, mivel a teljesítés olyan okból

vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős. További érvei szerint kockázatbiztosítási szerződés alapján (a banknak kifizetett kártérítés miatt) az alperes követelésének teljesítése az alperes jogalap nélküli gazdagodását eredményezné. Nézete szerint a felmondás is érvénytelen volt: nem a tartozás valós összegét tartalmazta, mert a felmondásban közölt összeg részét képezte a tisztességtelenül felszámított 4.418,89 CHF is.

- [4] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a szerződő felek között létrejött a kölcsönszerződés, amely megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak is, nem semmis. A II. rendű felperes kockázatbiztosítási szerződést nem kötött, a tisztességtelenül felszámított összeget is figyelembe véve tartozása állt fenn, ezért a hitelezők alappal mondták fel a kölcsön jogviszonyt.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, a II. rendű felperes fellebbezését elbíráló másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. A bíróságok azzal indokolták az ítéletüket, hogy a II. rendű felperes az ellene indult végrehajtás megszüntetése iránt terjesztette elő keresetét, ezért a peres felek jogvitájának elbírálására nem lehet alkalmazni a régi Ptk. 239/A.§ (1) bekezdésében foglaltakat, mert az akkor irányadó, ha a fél a szerződés vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének megállapítását kéri a bíróságtól anélkül, hogy az érvénytelenség következményeinek alkalmazását is kérné. A II. rendű felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a szerződés tárgyának CHF-ben való meghatározása hiányában a színlelt szerződésre vonatkozó jogszabályi rendelkezés [a régi Ptk. 207.§ (6) bekezdése] alapján nem jött létre a szerződés, mivel egyrészt a színlelt szerződés jogkövetkezménye a semmisség, ha pedig az más szerződést leplez, a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni, másrészt pedig a szerződő felek szerződése tartalmazza a kölcsön forint összegét, továbbá azt, hogy milyen árfolyamot kell alkalmazni a kölcsön összegének devizában való megállapításához. A 6/2013. PJE jogegységi határozat III.2. e) pontja értelmében is a deviza alapú kölcsönszerződés nem színlelt szerződés. Az árfolyamkockázatról megfelelő tájékoztatást adtak a hitelezők, a II. rendű felperes pedig tudomásul vette, hogy az árfolyamkockázat vagyoni kihatásai korlátozás nélkül őt terhelik. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által a Kúria részére 2013. május 31-én adott tájékoztatás szerint 2001-2008. közötti időszakban a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozásnak sem a mértékét, sem az irányát. Ebben az időszakban a Magyar Nemzeti Bank stabilitási jelentései sem utaltak jelentős árfolyamváltozásra. A tájékoztatásban foglaltakra tekintettel e kérdéskört illetően nem volt indokolt tanúk meghallgatása. A tájékoztatási kötelezettség megsértéséhez sem a Ptk., sem a Hpt.

nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét, a téves, nem a valóságnak megfelelő tájékoztatás felvetheti az átláthatóság elvének sérelmét, ami akár tisztességtelenséget is eredményezhet, azonban a II. rendű felperes tisztességtelenségre nem hivatkozott.

A 6/2013. PJE jogegységi határozat III.3. pontjában foglaltak szerint a deviza alapú kölcsönszerződéseknél nem kellett az adós részére a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) 40-42.§-a szerinti tájékoztatást nyújtani, az adott szerződés nem volt befektetési hitel, nem volt kettős tartalmú, szakértői bizonyítás elrendelése szükségtelen volt. Egyébként is a Bszt. 2007. december 1-jén lépett hatályba, így a korábban kötött szerződésekre (a perbeli szerződésre is) nincsen visszamenőleges hatálya akkor sem, ha a rendelkezései kiterjednének a deviza alapú kölcsönszerződésekre is. A deviza alapú kölcsön mögött - figyelemmel a pénzügyi intézményekre vonatkozó közjogi jellegű szabályokra - devizaforrás áll, annak vizsgálata a perekben, hogy egy konkrét szerződés mögött van-e devizaforrás lehetetlen és egyben szükségtelen is. A 6/2013. PJE jogegységi határozat III.2. d) pontja értelmében a deviza alapú kölcsönszerződés jellemzően nem lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés és mivel a pénztartozás a lehető legfajlagosabb szolgáltatás, annak teljesítése lehetetlenülni sem tud mindaddig, amíg a teljesítés helyén törvényes fizetőeszköz létezik. A perbeli kölcsönszerződés kapcsán kockázatbiztosítási szerződés a II. rendű felperes által is utóbb elismerten nem jött létre. A II. rendű felperes azt is elismerte, hogy miután nem tett eleget visszafizetési kötelezettségének, azt követően körülbelül hat hónap telt el a felmondásig, ezzel elismerte, hogy a részletek megfizetésének elmaradása miatt a felmondás megalapozott volt. A bank 2015. április 16-án teljesítette elszámolási kötelezettségét, a tisztességtelenül felszámított összeget elszámolta a II. rendű felperes javára, a tisztességtelenül felszámított 4.418,89 CHF összeget nem a felmondás időpontjáig, hanem 2015. április 16-ig terjedően állapította meg. A kölcsönszerződés érvénytelenségére a II. rendű felperes alaptalanul hivatkozott, ebből következően a vele közölt felmondás sem érvénytelen, a felmondás időpontjában a II. rendű felperesnek - általa sem vitatottan - lejárt tartozása volt.

A másodfokú bíróság további megállapításai szerint: az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt, amikor az I. rendű felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül hivatalból elutasította, mivel a végrehajtási eljárásban adósként nem szerepelt. Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása során helyesen alkalmazta a régi Ptk. általános szabályait, továbbá a régi Ptk. fogyasztói szerződésekre vonatkozó szabályait, a régi Hpt.-t, valamint a deviza alapú kölcsönökkel összefüggésben született PJE jogegységi határozatokat, nem lehetett alkalmazni a régi Ptk. 239/A.§ (1) bekezdésében

foglaltakat, mert a II. rendű felperes nem a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet terjesztett elő. A bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a II. rendű felperest terhelte, kereseti kérelme (annak elutasításával) teljes egészében elbírálásra került és az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett indokolási kötelezettségének is. Speciális szakértelmet igénylő kérdés a perben nem merült fel, az elsőfokú bíróságnak jogkérdést kellett elbírálnia, ehhez szakértő közreműködésére nem volt szükség. A bíróság nincs kötve a felek olyan tartalmú kérelméhez, amely arra vonatkozik, hogy a jogvita eldöntése során a bíróság milyen jogszabályt alkalmazzon.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a keresetnek helyt adó határozat meghozatala, másodlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt - a II. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, kiemelve azt is, hogy az eljárási illeték összegét túlzottan magasnak tartja. Nézete szerint a C-397/13. számú előzetes döntéshozatali eljárást lezáró határozat értelmében a tagállami bíróságoknak hivatalból kell vizsgálnia a szerződések semmisségét. Az általa hivatkozott jogszabályokat nem a céljuknak, nem az Alaptörvényben foglalt céloknak megfelelően értelmezték, vagy egyáltalán nem alkalmazták a bíróságok. Figyelmen kívül hagyták a C-397/13. és a C-186/16. számú döntéseket is. A szerződés érvénytelenségének megállapítása érdekében kötelező a szerződést kötő felek mindegyikének perben állása, ez sérült az I. rendű felperes „kizárásával” a perből. A jelen perben a bizonyítási teher megfordul, az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy minden lényeges körülményről kioktatta, azonban a bank minden lényeges körülményt („árfolyamváltozás iránya, tőzsdei fogadás tartalmú szerződés, a devizakölcsön nyilvántartás jogszabályellenes vezetése, a biztosítási kártérítés felvétele”) elhallgatott. A perben eljáró bíróságok hatáskörük hiányában bírálták el a fogyasztói szerződésekre irányadó jogszabályok alapján a keresetet, a kereseti kérelmen túlterjeszkedtek, eljárásuk ellentétes a DH 2 törvény 37.§ (2) bekezdésében foglaltakkal, ami azt célozza, hogy a felperest ne lehessen korlátozni perindítási jogaiban. Közte és a hitelezők között a lényeges kérdésekben nem volt egyező szerződéses akarat, ami kizárja a szerződés létrejöttét. A régi Ptk. 205.§ (1) és (2) bekezdésének figyelmen kívül hagyása „a szerződés teljes semmisségének írásbeli bizonyítéka”. Nem kapta meg a szükséges és a hitelezők rendelkezésére álló lényeges információkat, így akaratuk nem lehetett egybehangzó. A bíróságok a régi Ptk. 207.§ (6) bekezdését a jogszabályi rendelkezés céljával ellentétesen értelmezték, a „látszatszerződés” színlelt, nem kölcsönszerződés, hanem tőzsdei fogadás, amely mögött azért nincs más, érvényes szerződés, mert a lényeges elemeket illetően nem

történt előzetes tájékoztatás. Az ítéletek indokolása e tekintetben is a józan észnek ellentmondó. A bíróságok nem vizsgálták azt, hogy nem jött létre a kölcsön jogviszony. Az ítéletek sértik a tisztességes eljárás elvét, a bíróságoknak szakértőt kellett volna alkalmazniuk és figyelemmel kellett volna lenniük arra is, hogy amit a szerződés nem tartalmaz, azt mellékiratokkal nem lehet pótolni. Nem vizsgálták a kölcsönszerződés tartalmát, ennek ellenére átminősítették „nem fogyasztói” szerződésnek és arra a következtetésre jutottak, hogy nem tőzsdei fogadásra irányuló megállapodás. A C-51/17. számú eljárás figyelmen kívül hagyása sérti a szabad bizonyítás elvét. A devizakölcsön nyilvántartás szabálytalansága miatt is szakértőt kellett volna alkalmazni. A régi Hpt. 78.§ (4) bekezdésében foglaltakat is a jogszabályi rendelkezés céljával ellentétesen értelmezték, hiszen a fizetőképességét a szerződés teljesítése alatt figyelemmel kellett volna kísérni, az együttműködési kötelezettségnek megfelelően a törlesztő részlet arányosan emelkedhetett volna, vagy a futamidőt meg lehetett volna hosszabbítani. A bíróságok döntésük során a régi Ptk. 302. és 303.§-aiban foglaltakat nem vették figyelembe, viszont figyelemmel kellett volna lenniük arra, hogy ha egy szerződés nem jött létre vagy semmis, esetleg megszűnt, illetve harmadik személy teljesítette, akkor a szerződést nem lehet felmondani. Amennyiben a bank a devizakölcsön-tartozást jogszabály szerint vezeti, akkor az alperes által követelt összeg 40-50%-a lenne a tartozása, amelyből következően a felmondás időpontjában túlfizetésben volt. A bíróságok a Pp. 163.§-át és 206.§-át megsértve nem döntöttek a keresetről, hanem egy fiktív és általa egyértelműen kizárt tényállást állapítottak meg, a keresetet elutasító döntés okszerűtlen következtetés eredménye.

[7] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] Előre bocsátja a Kúria: a felülvizsgálati kérelmen az szerepel, hogy azt „II.rendű felperes neve és tsa. felperes” terjesztette elő, azonban a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet kizárólag a II. rendű felperesre tartalmaz rendelkezést, hiszen az elsőfokú bíróság P.21. sorszámú, első fokon jogerőre emelkedett végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította az I. rendű felperes keresetlevelét. Tekintettel arra, hogy az a fél támadhatja meg felülvizsgálati kérelemmel a jogerős határozatot, akire az döntést tartalmaz, a Kúria úgy tekintette, hogy a felülvizsgálati kérelmen alkalmazott megjelöléstől eltérően a felülvizsgálati kérelmet kizárólag a II. rendű felperes terjesztette elő, hiszen csupán ő rendelkezett erre jogosultsággal.

[9] A II. rendű felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [10] A Pp. 270.§ (2) bekezdésében és a 275.§ (3) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi, vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.
- [11] Az adott esetben a jogerős ítéleti döntés nem jogszabálysértő, a Kúria egyetért annak helytálló indokaival is, azokat megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelem többirányú érvelése kapcsán mutat rá a következőkre:
- [12] A II. rendű felperes hivatkozása szerint a tagállami bíróságoknak hivatalból kell vizsgálniuk a szerződések semmisségét. A II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében egy előzetes döntéshozatali ügyre hivatkozott, amelynek száma nem C-397/13., hanem C-397/11. Ebben az ügyben az Európai Unió Bírósága - a II. rendű felperes felülvizsgálati érvelésével ellentétben - azt mondta ki, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-ei 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti bíróság, amely megállapítja valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, köteles egyrészről - anélkül, hogy meg kellene várnia, hogy a fogyasztó erre vonatkozó kérelmet nyújtson be - az említett megállapításból a nemzeti jog alapján eredő minden következtetést levonni, annak biztosítása céljából, hogy e feltétel ne jelentsen kötelezettséget a fogyasztóra nézve; másrészről pedig főszabály szerint objektív szempontok alapján értékelni, hogy a szerződés hatályban maradhat-e az említett feltétel nélkül. A hivatalból eljárás kötelezettsége csak valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítását követően keletkezik, ez nyilvánvalóan nem azonos azzal, hogy a nemzeti bíróságnak - a felülvizsgálati érvelés szerint - hivatalból kell vizsgálnia egy szerződés semmisségét.
- A II. rendű felperes nem jelölte meg felülvizsgálati kérelmében, hogy a perben korábban eljáró bíróságok milyen szempontból hagyták figyelmen kívül a C-397/11. és a C-186/16. számú döntésekben foglaltakat. Ennek hiányában az adott felülvizsgálati érvelés nem vizsgálható érdemben, hiszen hiányzik a jogszabálysértés tartalmi körülírása, a felülvizsgálati kérelem ezen része nem felel meg a Pp. 272.§ (2) bekezdésében és az 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontjában foglaltaknak. Ugyancsak általánosságban, tartalmi körülírás nélkül hivatkozott a II. rendű felperes arra, hogy a perben eljáró bíróságok nem a céljuknak, nem az Alaptörvényben foglalt céloknak megfelelően értelmezték az általa hivatkozott jogszabályokat, illetve azokat egyáltalán nem alkalmazták. Azt sem jelölte meg a II. rendű felperes, hogy mely jogszabályokat nem alkalmaztak a bíróságok.
- [13] A II. rendű felperes keresetében az ellene indult végrehajtás

megszüntetését kérte. A PP. 366.§-ának megfelelően a végrehajtás megszüntetése iránti perben felperes a végrehajtási ügy adósa, alperes pedig a végrehajtást kérő. A felperes és az alperes személye nem minden esetben egyezik meg a szerződést kötő személyekkel, a perbeli esetben sem, hiszen a hitelezők követelésüket 2013. február 6-án az alperesre engedményezték, és az alperes volt az, aki 2016. július 5-én a végrehajtást kezdeményezte a II. rendű felperes ellen. A végrehajtás megszüntetése iránti perben a végrehajtást kérőnek és az adósnak kell perben állnia, alaptalanul hivatkozik arra a II. rendű felperes, hogy egy ilyen jellegű perben a szerződést kötő felek mindegyikének perben állása kötelező lenne.

- [14] A végrehajtás megszüntetése iránti perben a bizonyítási teher telepítéséről a Pp. előírásai rendelkeznek. A Pp. 164.§ (1) bekezdésének megfelelően a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Az adott esetben a II. rendű felperestől követelt tartozás végrehajtási szakba került, a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a bizonyítás az általános szabályoknak megfelelően a pert indító adóst (felperest) terheli: a Pp. 164.§ (1) bekezdésének megfelelően rá hárul annak igazolása, hogy nem tartozik, vagy nem a kimutatott összeggel.
- [15] A perben eljáró bíróságok megalapozottan jutottak arra a következtetésükre, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének a Kúria részére adott tájékoztatása szerint a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozás mértékét és irányát. A II. rendű felperes nem bizonyította azt, hogy tőzsdei fogadás tartalmú szerződést kötött volna a hitelezőkkel, nem jelölte meg, hogy milyen jogszabályt sértett a deviza alapú kölcsön nyilvántartása, továbbá ő maga is elismerte azt, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódóan kockázatbiztosítási szerződés nem jött létre.
- [16] Hangsúlyozza a Kúria: a jelen per végrehajtás megszüntetése iránti per, a jogvita eldöntése során nem kell alkalmazni a DH 2 törvény 37.§ (2) bekezdésében foglaltakat, a rendelkezés a szerződés érvénytelenségének megállapítására indult eljárásokra vonatkozik. A perben eljáró bíróságok nem terjeszkedtek túl a kereseti kérelmen, a keresetnek megfelelően azt bírálták el, hogy indokolt-e a II. rendű felperes ellen indult végrehajtás megszüntetése.
- [17] A régi Ptk. 205.§ (2) bekezdése értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Visszterhes szerződés esetében lényeges tartalmi elem a

szolgáltatás és az ellenszolgáltatás meghatározása. Kölcsönszerződés alapján a pénzüintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni [régi Ptk. 523.§ (1) bekezdés], azaz a kölcsönszerződés létrejöttéhez a szerződő feleknek meg kell állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósítandó kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében. Ez utóbbi meghatározásának egyik módja az adós által teljesített törlesztő részletek számának, összegének, a törlesztési időpontoknak a megjelölése [régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pont]. A rendelkezésre álló okiratokból egyértelműen megállapítható, hogy a szerződő felek a kölcsön összegét 4.720.000 forintban határozták meg, a kölcsön összegének CHF-ben megállapítása és nyilvántartása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történt, a II. rendű felperes és házastársa pedig egyetemlegesen kötelezték magukat a kölcsön visszafizetésére és annak a szerződés szerinti járuléka megfizetésére. Mindezek szerint a szerződő felek között létrejött a kölcsön jogviszony, nem „látszat szerződést” kötöttek, szerződésük nem volt befektetési hitel. A perben eljáró bíróságok vizsgálták, hogy milyen jogviszony jött létre a szerződő felek között, e vizsgálat során jogkérdésekben kellett állást foglalniuk, szakértői bizonyítás elrendelése szükségtelen volt. A bíróságok a szerződő felek szerződését annak tartalma szerint minősítették és vizsgálták. A C-51/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásra nem kellett figyelemmel lenni a perbeli jogvita eldöntése során, hiszen a közvetlen összefüggés (a tárgyi egyezés) nem állt fenn a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdések és a C-51/17. számú előzetes döntéshozatali eljárás tárgya között.

- [18] Nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a hitelezők ne kísérték volna figyelemmel a perbeli szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve a II. rendű felperes pénzügyi helyzetének alakulását. Éppen ennek eredményeként került sor a kölcsön jogviszony felmondására, mivel a II. rendű felperes nem tett eleget a szerződésszerű visszafizetési kötelezettségének. Tekintettel arra, hogy a jelen per végrehajtás megszüntetése iránti per, nincs lehetőség arra, hogy a bíróság módosítsa a végrehajtás alapjául szolgáló szerződés egyes rendelkezéseit (módosítsa a törlesztő részletet vagy meghosszabbítsa a futamidőt). Erre amiatt sincsen lehetőség, mert a felmondással a kölcsön jogviszony megszűnt a szerződő felek között, a II. rendű felperes tartozása lejárttá és egy összegben esedékessé vált. A hitelezők részéről késedelem nem történt, a II. rendű felperes nem bizonyította, hogy a hitelezők vagy az alperes a szerződésszerűen felajánlott teljesítést nem fogadták el, illetve elmulasztották azokat az intézkedéseket, vagy nyilatkozatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a II. rendű felperes megfelelően teljesíteni tudjon. Ugyancsak nem bizonyította

a II. rendű felperes, hogy a jogviszony felmondásakor túlfizetésben lett volna. Meg sem jelölte a II. rendű felperes az esetlegesen túlfizetett összeget, ezzel szemben elismerte, hogy nem tett eleget visszafizetési kötelezettségének és a törlesztő részletek megfizetésének elmaradása miatt mondták fel a hitelezők a kölcsönszerződést.

Ahogy arra a másodfokú bíróság is rámutatott: az elsőfokú bíróság a keresetet maradéktalanul elbírált, indokolási kötelezettségét is kimerítően teljesítette.

[19] A II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében utalt arra, hogy az eljárási illeték összegét túlzottan magasnak tartja, de ennek kapcsán konkrétumot nem említett. A végrehajtás megszüntetése iránt indult perekben a pertárgy értéke a Pp. 24.§ (2) bekezdésének g) pontja értelmében a végrehajtási ügyérték, amely a jelen esetben 15.535.647 forint. Az elsőfokú bíróság P.3. sorszámú végzésében a pertárgy értékét helyesen állapította meg, az a pertárgy érték az illeték számításának az alapja.

[20] A kifejtettekben következően a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján - további indokok megjelölésével - hatályában fenntartotta.

Záró rész

[21] A Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő II. rendű felperes viseli a saját felülvizsgálati költségét. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, megtérítést igénylő felülvizsgálati költsége nem merült fel, ezért erről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[22] A II. rendű felperes az illetékeljegyzési joga folytán feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére köteles, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő, a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint.

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. november 28.

. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró,
dr. Varga Edit s.k. bíró

A kiadmány

hitelélül:

BB

bíróági
ügyintéző